herpy

GEKKOER

Sarasin's giant gecko

Correlophus sarasinorum

Correlophus sarasinorum er en stor, sjælden og nataktiv gekko fra de fugtige skove helt mod syd på Ny Kaledonien. Den ligner en kraftig udgave af slægtningen *Correlophus ciliatus*, men har større øjne, ofte en lys V-tegning i nakken og en langt mere begrænset udbredelse. Arten er sårbar i naturen og sjælden i terrarier.

Familie: Diplodactylidae Tidligere navn: *Rhacodactylus sarasinorum* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**18-28 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-20 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Hotspot	**26-28 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**50-80 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter, frugt og færdigfoder**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**60-90 dage** ved 22-26 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Arten er ikke opført på CITES og ikke på EU's bilag til forordning 338/97, i modsætning til *Correlophus ciliatus*, som står på bilag D, så der kræves ingen CITES-papirer. I Ny Kaledonien er arten derimod fredet. Kræv derfor dokumentation for, at dyret er opdrættet i fangenskab og lovligt erhvervet. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav.

Om arten

Correlophus sarasinorum hører til de store, nataktive gekkoer fra Ny Kaledonien. Kroppen bliver 9-14 cm fra snude til kloak, og halen er omtrent lige så lang som kroppen. Grundfarven er lys til mørk brun eller grå. Der findes to tegningstyper: en med et lyst V i nakken og en med lyse pletter eller prikker på hver side midt på ryggen. Tæerne er forholdsvis store og har hæftelameller, så dyret klatrer sikkert på stammer og grene. Den beskrives ofte som en stor *Correlophus ciliatus* med større øjne.

Arten blev beskrevet i 1913 af den schweiziske zoolog Jean Roux som *Rhacodactylus sarasinorum*. Artsnavnet hædrer de schweiziske fætre Paul og Fritz Sarasin, der var zoologer, opdagelsesrejsende og samlere. I 2012 flyttede en revision af Ny Kaledoniens kæmpegekkoer arten til slægten *Correlophus*, hvor også *C. ciliatus* og *C. belepensis* hører hjemme.

Kropslængden svinger en del mellem fundstederne, og det har fået nogle til at foreslå, at der findes flere underarter, men det er ikke afklaret. Den samlede længde er ikke dokumenteret, så tallet i faktaboksen er et skøn ud fra krop og hale. Vægten er ikke dokumenteret.

I fangenskab er arten langt sjældnere end *C. ciliatus*. Der er kun få erfaringer at bygge på, og mange af rådene i denne vejledning er derfor lånt fra den nære slægtning. Det er markeret i teksten.

Udbredelse og levested

Correlophus sarasinorum findes kun på Ny Kaledonien i det sydvestlige Stillehav og her kun på den sydligste del af hovedøen Grande Terre, syd for Mont Koghis. Typelokaliteten, hvor de første dyr blev fundet, er Prony. Siden er arten fundet bl.a. i reservatet Rivière Bleue, ved Pic du Pin, i Forêt Nord og på Goro-plateauet. Arten kendes fra otte lokaliteter fra Prony til Koghis, ofte i små, adskilte skovrester.

Udbredelsen er lille og opsplittet. Området, hvor arten forekommer, anslås til omkring 708 km², men den bebor kun cirka 56 km² af det. De registrerede fund ligger alle i det samme sydlige hjørne af øen.

> **Oprindelig udbredelse:** Ny Kaledonien.

LEVESTED

Correlophus sarasinorum lever hovedsagelig i fugtig, lukket skov, men er også fundet i højt maki-krat op ad skoven og i kystskov, fra omkring 20 til 600 meters højde. Om dagen gemmer den sig i sprækker og huller i træer, og om natten søger den føde på stammer og grene. Den er mindre udpræget træboende end slægtningene og findes ofte skjult i førnen eller under løs bark. Den forekommer i næsten alle skovpletter med træer af passende størrelse og er sandsynligvis meget afhængig af hule træer.

Skovene i syd vokser ofte på nikkelholdig, ultramafisk jord, hvor skovbrande og minedrift har ødelagt store områder. Klimaet er subtropisk med fugtige nætter og varme dage. Der findes ingen målinger af temperatur og luftfugtighed fra artens levesteder, så værdierne til terrariet er lånt fra *C. ciliatus*, som lever i samme del af øen.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der er kun lidt dokumenteret praksis for *Correlophus sarasinorum*, så tallene bygger på erfaringerne med den mindre *C. ciliatus*. Et voksent dyr bør have et højt terrarie på mindst 60 × 45 × 90 cm (længde × bredde × højde), og større er bedre. Arten er stor og bruger både stammer og grene, så højden tæller mere end bundarealet.

Indret med tykke grene i skrå og vandrette lag, korkrør og stykker af korkbark som sovepladser, og planter med store blade, så der er mørke og skjulte steder. Gekkoen sover i træhuller i naturen, så et par lodrette korkrør er et godt bud. Bunden kan være en fugtig blanding af kokosmuld, jord uden gødning og lidt sphagnum med et lag blade ovenpå, hvor dyret også kan gemme sig. Undgå fint sand og løse barkstykker, som dyret kan sluge ved et uheld. Terrariet skal have god ventilation, så luften ikke bliver stillestående.

TEMPERATUR

Temperaturerne er lånt fra *C. ciliatus* og er et forsigtigt udgangspunkt, ikke målte værdier for *Correlophus sarasinorum*. Om dagen er 22-26 °C passende, og et lille område øverst må gerne nå 26-28 °C. Om natten må temperaturen falde til 18-21 °C.

Hold altid øje med varmen. Arten kommer fra skove, hvor luften er fugtig og temperaturen mild, og kraftig opvarmning er en større risiko end kulde. Sæt terrariet væk fra sydvendte vinduer, og undgå, at temperaturen i længere tid kommer over 28 °C. I de fleste danske hjem er ekstra varme kun nødvendig om vinteren, og så kan en svag varmepære eller varmemåtte på siden, styret af en termostat, være nok. Mål med et digitalt termometer både højt og lavt i terrariet.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden hos *Correlophus sarasinorum* bør svinge som i skoven, hvor nætterne er fugtige og dagene tørrer op. Spray terrariet grundigt om aftenen, så fugtigheden stiger til 70-80 %, og lad den falde til omkring 50-60 % i løbet af dagen. Konstant våde forhold giver mug og hudproblemer. Det er samme mønster som for *C. ciliatus*, og tallene er lånt derfra.

Gekkoen drikker dråber fra blade og ruder, men stil alligevel en lav skål med frisk vand, som skiftes dagligt. Et hygrometer viser, om rytmen holder.

LYS OG UVB

Correlophus sarasinorum er aktiv i skumringen og om natten og sover i træhuller om dagen. Det er ikke dokumenteret, hvor meget UVB den behøver. Ud fra erfaringerne med nære slægtninge anbefales et svagt UVB-lys til skyggedyr (Ferguson-zone 1), fx et T5-rør på 5-7 %, monteret på den ene side af terrariet, så der altid er skygge i resten. Det må ikke give mere end et UV-indeks på omkring 1-2 på de øverste grene.

Hav lyset tændt 11-12 timer om dagen, gerne styret af et tænd-sluk-ur, og sørg for, at der er helt mørkt om natten. Brug ikke stærke spotlamper.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Der findes ingen publiceret foderpraksis for *Correlophus sarasinorum*. Den er altædende og spiser insekter og frugt i naturen. I fangenskab er et godt udgangspunkt en færdigblandet pulverkost til frugtædende gekkoer, rørt op med vand til en tyk grød. Server en lille skål to til tre gange om ugen til voksne dyr og oftere til unge, og tag rester ud efter et døgn.

Giv desuden levende insekter en eller to gange om ugen, fx fårekyllinger, græshopper og dubia-kakerlakker. De skal være mindre end afstanden mellem dyrets øjne og pudres med kalk med D3-vitamin. Til så stort et dyr kan insekterne godt være lidt større end til *C. ciliatus*. Frisk frugt kan bruges som godbid, men ikke som hovedfoder.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Correlophus sarasinorum er nataktiv og lever skjult. Om dagen gemmer den sig, og den bliver først for alvor aktiv, når lyset slukker. Der er få oplysninger om dens temperament i fangenskab, men regn med, at den som andre nataktive gekkoer bliver stresset af for megen håndtering. Lad nye dyr falde til i flere uger, og vent med at tage dem op, til de spiser fast. Hold dig til korte, rolige seancer tæt på gulvet, og tag aldrig fat i halen, for den kan smides og vokser ikke ud igen.

Det er sikrest at holde dyrene enkeltvis. Der er ikke dokumenteret en sikker holdform i grupper, og dyrene kan sandsynligvis slås som hos andre kæmpegekkoer. Par bør kun holdes sammen af erfarne holdere, der har plads til at skille dem ad.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Der findes ingen pålidelige tal for alder og vægt ved kønsmodenhed hos *Correlophus sarasinorum*. Hos slægtningen *C. ciliatus* kan hannerne kendes efter nogle måneder på en bule ved halens rod og en række porer foran kloakken, og hunnerne sættes først i avl, når de er fuldt udvoksede. Det er fornuftigt at følge samme princip her: vent, til hunnen er helt udvokset og i god foderstand, før hun avles.

PARRING

Parringssæsonen for *Correlophus sarasinorum* er ikke dokumenteret. Sandsynligvis ligner den andre kæmpegekkoer fra Ny Kaledonien, hvor hunnen får en vinterpause med lidt lavere temperatur og kortere dage før parringen om foråret. Sæt hannen ind til hunnen i hendes terrarie, og hold øje med, at han ikke bliver for voldsom. Skil dyrene, hvis der kommer skrammer eller uro. Arten er sjælden i fangenskab, og få dyr er i avl.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen af *Correlophus sarasinorum* lægger to æg, som hun graver ned i blødt, fugtigt substrat. Tallet er dog usikkert og bør tages med forbehold. Gekkoer af denne type lægger normalt et eller to æg ad gangen, og det er ikke dokumenteret, hvor mange kuld hunnen lægger om året.

Stil en æglæggekasse med fugtig sphagnum eller kokosmuld i terrariet, fx en plastboks med et hul i låget. Ellers graver hunnen æggene ned i bunden. Giv hende rigeligt med kalk og insekter i sæsonen, og hold øje med, at hun ikke taber sig.

INKUBATION

Æggene af *Correlophus sarasinorum* klækker formentlig efter 60-90 dage, men tallet er usikkert. Temperaturen er ikke dokumenteret for arten og er lånt fra *C. ciliatus*, hvis æg klarer sig bedst ved 22-26 °C. Flyt æggene forsigtigt til en lille boks med fugtigt substrat, fx perlite eller vermiculite, uden at vende dem, og læg dem halvt ned med oversiden markeret. Boksen skal have et par små lufthuller. Brug en inkubator, hvis stuetemperaturen ikke holder sig stabil.

Hold øje med, at substratet ikke tørrer ud, og at temperaturen aldrig kommer over omkring 28 °C. Er du i tvivl om, hvorvidt et æg er levende, så lad det ligge, til det tydeligt er dødt.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt af unger af *Correlophus sarasinorum* er ikke beskrevet. Hos nærtbeslægtede arter får ungerne en lille faunaboks med køkkenrulle eller sphagnum, en kvist og et skjul og sprøjtes dagligt. De lever af blommen i de første dage, og derefter får de den samme pulverkost som de voksne samt små insekter pudret med kalk med D3-vitamin. Hold ungerne enkeltvis, og vej dem jævnligt. Den samme fremgangsmåde kan bruges her, men husk, at den er lånt fra en slægtning.

Sundhed og typiske fejl

Der er ikke beskrevet særlige sygdomme hos *Correlophus sarasinorum*. Ud fra erfaringerne med slægtningene er de typiske problemer:

- For meget varme. Længere tid over 28 °C stresser gekkoer fra de nykaledonske skove.
- For lidt kalk og D3-vitamin, som giver bløde knogler, krumme lemmer og rystelser, især hos unge dyr og avlshunner. Brug en god færdigkost og pudr insekterne.
- Konstant våd bund og dårlig ventilation, som giver mug, svamp og hudproblemer.
- Hudrester, der sidder fast på tæer og halespids. Giv et fugtigt skjul, og løsn resterne forsigtigt med lunkent vand.
- Tabte haler efter håndtering eller slagsmål. Det er ikke farligt, men halen vokser ikke ud igen.

Et sundt dyr har klare øjne, en fyldig halerod og et godt greb. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis gekkoen taber sig, ikke spiser i flere uger eller ser slap ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.